

Szerkesztőség:

Arad. Acsev. palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinandó 4/22.

(József Róth-ut.)

Sürgöny cím: Közlöny. Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

181.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1080 Lei

Fél évre — — 540 Lei

Negyed évre — — 270 Lei

Havonta — — 90 Lei

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára — 5 Lei

Vasárnap — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több

Anglia és Amerika hozzájárult a külföldi kölcsönhöz.

Zágráb álma.

Horvátországban, a történelmi politikai változás első napján, valami érthetetlen optimizmus alapján felébredt az a remény, hogy az abszolutizmust az ő kedvéért csinálta meg Sándor király. Az első izgalmak hatása alatt kiröppenő nyilatkozatokból érezhető volt az a várakozás, hogy az abszolutikus uralomból kifolyólag az S. H. S. királyság sulypontja Belgrádból Zágrába tolódik. Ebben a várakozásban, vagy reményben, amelyben több a naivitás, mint a politikai tisztánlátás, csalódní fognak a horvátok, mert valószínű, hogy az sohasem változhatik valósággá. Sándor király előbb volt a szerbek, mint a horvátok királya, dinasztija is szerb, a világháborút a szerb csapatokkal verekedte végig és elvégre is Horvátországot csatolták Szerbiához és nem megfordítva.

A horvátok ideálja az, hogy dualizmus jöjjön létre, perszonal-unió alapján. Ha Sándor király ezt a horvát álmot megakartta volna valósítani, ahhoz nem volt szüksége diktatúrára. Kinévezhette volna a külön szerb és horvát kormányt és ha mind a kettő megcsinálja a maga parlamentjét osztrák-magyar mintára, uralkodhatott volna dualisztikusan. Ez az engedékenység azonban súlyosan belevágna a szerbek érzékenységébe, mert Belgrád álma viszont az volt, hogy a világháború eredményeként egy egységes monarchiát építsen meg.

Ausztria-Magyarország történetében II. József császár képzelte el így a „Gesamtmonarchiet.“ A császár nem tett esküt a magyar alkotmányra éppen azért, hogy megvalósíthassa ezt a tervét. Ezt az osztrák álmot azonban ő sem tudta vakóra váltani anélkül, hogy a két nemzet érzékenységével meg tudott volna birkózni. Nagy terve felépítetlen maradt és sirba vitte magával álmát a megünnepelt koronázott „kalapos király.“

A horvátokat és szerbeket nem választja el akkora nemzeti távolság, mint a magyart és az osztrákokat. A szerbek és a horvátok között csak két jelentősebb választóvonal van; az egyik, a horvátok haladóbb kulturája, a másik pedig a felekezeti különbség. A horvátok római katolikusok, a szerbek ó-hitűek. Ha egyébként rokonok is, ez a két dologban való eltérés elég ahhoz, hogy utját állja az egységes S. H. S. állam felépítésének.

A mai táviratok már arról számoltak be, hogy az alig egy napos örömmámor máris oszladozni kezd Zágrábban, mert a tisztánlátók ott nem lehetnek annyira elvakultak, hogy a fantázia szárnyain felszálló optimizmusukkal azt remélik, hogy a szerb király horvát szívvvel fogja kormányozni a hármasszoros országot. A legközelebbi hetek a válság hetei lesznek, úgy Sándor királyra, mint nemzetére.

Horvátországban megcsappant a diktatura iránti lelkesedés.

Az új abszolutisztikus kormány rövidesen munkához kezd. — A külföld bizonytalannak látja Jugoszlávia jövőjét. — A horvát autonómia ügye.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirati jelentése.) Általános a vélemény, hogy az új kormány az erő és a rend kormánya lesz. Az új kabinet rövidesen megkezdí az alkotmányreform és a közigazgatás decentralizálásáról szóló javaslatok előkészítését.

Beavatott körökben azt hiszik, hogy Horvátország tartományi autonómiát kap.

Zágrábban már hűvös a hangulat.

A tegnapi fordulat következtében Zágráb hangulata lényegesen hűvösebb lett. Általános a meggyőződés, hogy Horvátországnak csak negatív értelemben adtak igazat a vidovdani alkotmány eltörlésével. A horvátság hangulata, minthogy az új alkotmány aligha hozza meg kívánságainak teljesülését, igen tartózkodó. Belgrádnak az a taktikája, hogy a király elhatározását az ortodox karácsony első napján jelentették be és ezáltal a közvélemény nyugtalanítását megakadályozták, bevált, mert a lapok az ünnepnapokon nem jelenhettek meg és így nem közölhették a váratlan eseményt. A horvát és szlovén lapokat pedig a posta nem kézbesítette és ennek következtében az egybehívott gyűlések elmaradtak. Az új kormány ma délután minisztertanácsot tart.

Egyes hírszolgálati vállalkozásoknak azok a hírei, amelyek Belgrád katonai okkupációjáról és a parlament több tagjának a le tartóztatásáról szólnak, tisztán a fantázia születtei és terjesztésük csak célszerű lehet. Az Avala-iroda a leghatározottabban kijelenti, hogy az egész országban teljes a rend és a nyugalom és hogy az új kormány megalakításának hírére mindenütt a legélelkebb lelkesedéssel fogadták.

A bucaresti-i lapok a jugoszláv eseményekről.

Bucurestiből telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: A bucaresti-i lapok hasábjain át foglalkoznak a jugoszláv eseményekkel. A Dimineata a helyzetet rendkívül súlyosnak találja. A lap szerint Belgrádban ahhoz a megoldáshoz folyamodtak, amely mindenütt csődöt mondott eddig, éppen ezért Romániában a legnagyobb aggodalommal és élénk figyelemmel kísérik a velünk barátságos viszonyban levő szomszédos állam belpolitikai fejleményeit. A történeteket végül államcsínynek minősíti a cikkíró.

Az Universul, amely tudvalegileg konzervatív érzelmi lap, helyesli Sándor jugoszláv király eljárását, aki az adott viszonyok között nem nyulhatott más megoldáshoz. A cikkíró azon óhajának is ad kifejezést, hogy az uralkodó ezen hősi elhatározása át fogja hidalni az egyes politikai pártok között tárgyongó szakadékot.

A bucaresti-i jugoszláv követség jelentése.

A bucaresti-i jugoszláv követség ma dél-

előtt az alábbi hivatalos kommunikét adta ki: A legutóbbi kormányválság alkalmából Sándor jugoszláv királynak a kihallgatásra járó pártvezérek egymástól teljesen ellentétes megoldási módokat ajánlottak. Egyes politikusok azt javasolták Öfelségének, hogy vegye kezébe az ország vezetését. A király követte a tanácsot és elhatározta, hogy új rendszert létesít, hogy lehetővé tegye, hogy a legrövidebb időn belül előkészítsék az ország legjobb szervezeteit a nemzeti egység szellemében.

A külföldi sajtó aggodalmaskodik.

Genéből jelentik: William Martin, a Journal de Geneve-ben vezércikket ír „Az abszolutisztikus király“ címen. A cikkíró figyelmezteti Sándor királyt lépésének veszedelmeire olyan országban, ahol a király iránti lojalitás nem zárja ki a királygyilkosságot. Sándor királynak vigyáznia kell, nehogy tulságosan tisztjeinek hatalmába kerüljön. Sándor király olyan országban vállalta magára a felelősséget, hol

több revolver dördül el, mint amennyi pofon elcsattan.

Ha a horvátokkal való kiegyezés nem sikerül, a szerbség szemére fogja vetni, hogy a szabadságjogaitól megfosztotta, sőt még attól sem fog visszariadni, hogy a nemzeti ügy elárulásával megvádolja. Sándor királynak az a legfőbb feladata, hogy a szerb, horvát és szlovén népnek legyen a királya, ez azonban mérhetetlen nehéz feladat.

Rómából jelentik: Rómában az alkotmányos tényezők váratlan átcsoportosítása meglepetést keltett. A félhivatalos Tribuna szerint Olaszország külpolitikájára a jugoszláv események nem gyakorolnak befolyást. Mussolini külpolitikája Jugoszlávia belső válságától független.

Párisból jelentik: A Temps vezércikkben foglalkozik a jugoszláv eseményekkel és azt írja, hogy Sándor király nagy bátorságról tett tanúságot, amikor előkészítés nélkül ilyen döntő reformra határozta el magát. Némi csodálkozást kelt a horvátok örömmijongása. A horvátok a szkupstina feloszlátásának örülnek, azonban elfelejtik, hogy a reform főcélja a birodalom megőrzése és így végeredményben a horvát szeparatista törekvések elleni küzdelem.

A Daily Mail Trianonban látja a krízis ekát.

Londonból jelentik: Sir Sidney Low, a Daily Mailben támadja a szerb diktatura kihirdetését. A krízis — írja Sidney Low — nem a parlamentarizmusban keresendő, hanem a trianoni békeszerződés igazságtalanságaiban. A horvátok nem szerbek és Horvátország évszázadokon keresztül Magyarországhoz tartozott. Elcsatolása nemcsak Magyarországgal szemben jelent igazságtalanságot, hanem Szerbiának is súlyos bajokat és zavarokat jelent. Kelet Európában akkor várható nyugalom, ha a diplomaták jóváteszik hibájukat.

Hanau asszony titkos naplóját Audibert főszerkesztő őrzi.

Gillot csempészte ki a jegyzőkönyvet a Gazette du Franc szerkesztőségéből, Hanau asszony elfogatásának éjjelén. — Az akcióhoz az igazságügyminisztérium egyik főtisztviselője adta kölcsön autóját. — Hanau asszony még most is elnökönek érzi magát és sok oly dolgot tud, amit még védőjével sem közölt.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A Liberté nagy szenzációt keltő leplező cikke, amelyet egyik utóbbi számunkban ismertettünk és amely arról szól, hogy Hanau asszony egy titkos naplót vezetett a megvesztegetett politikusokról, felkeltette a vizsgálóbíró figyelmét is, aki kihallgatta ez ügyben Aymardot, a lap főszerkesztőjét. Aymard az újságírói titoktartásra hivatkozva, megtagadott minden felvilágosítást a jegyzőkönyv hollétére vonatkozóan és azt mondta, hogy azt a vizsgálóbírónak kötelessége felkutatni. A Liberté legújabb számában Aymard emlékeztet arra, hogy azon az éjszakán, amelyen a „Gazette du Franc” vezetőit elfogták, Gillot egy magasállású igazságügyminiszteri tisztviselőtől kölcsönkapott autón ment el a „Gazette du Franc” szerkesztőségébe és onnan egy üzelet vitt el Audibert főszerkesztő lakására.

A „Populaire” ma aztán le is leplezi az ügyet. A lap szerint Hanau asszony titkos naplóját

a közben letartóztatott személyzeti főnök, Gillot vitte el Hanau asszony elfogatásának napján a szerkesztőségéből Audibert lakására. Gillot ezt már 14 nappal ezelőtt bevallotta a bíróságon.

Kiderült, hogy Audibert-t azért szállították a fresuesi rabkórházba, mivel e félelmetes titok birtokosa és ott jobban tudnak vigyázni rá. Megállapítást nyert az is, hogy

Gillot a kérdéses éjszakán az igazságügyminisztérium bünyügyi osztályfőnökének, Moutonnak autóján csempészte ki a titkos noteszt. Ez a Mouton különben Hanau asszony legintimebb barátai közé tartozik.

A „Gazette du Franc” ügyében ma vád alá helyezték Bertrand volt képviselőt, Audibertnél pedig feltétlenül szabaddá helyezték.

Tegnap este újból kihallgatta a vizsgáló-

bíró Hanau asszonyt, aki kijelentette, hogy át akarja nyújtani kibővített védőiratát. A vizsgálóbíró Hanau asszony erélyes fellépésére a következőket jegyezte meg:

— Ön úgy viselkedik itt, mintha ön lenne a vizsgálóbíró. Figyelmeztetem, hogy ön nem mindenütt elnökö.

Hanau asszony erre így felelt:

— A személyes ügyeimben mindenestre most is az vagyok.

Hanau asszony vallomása semmi lényeges

A pénzügyminiszter Párisba utazik a kölcsönszerződés aláírására.

Ferrelhangzó hírek szerint a külföldi kölcsön megkötöttnek tekinthető Lugojeanu államtitkár nyilatkozata a francia sajtónak.

Párisból táviratozzák: Lugojeanu miniszterelnökségi államtitkár, aki — mint ismeretes — a napokban utazott Párisba, ma a kölcsöntárgyalások ügyében nyilatkozatot adott a sajtónak, amely szerint a tárgyalások közvetlenül befejezés előtt állanak. A 250 millió kölcsön első részletét már a közeljövőben kibocsájtják, míg a többi részek az ország pénzügyi szükségletének megfelelően kerülnek jegyzésre.

— Abban az esetben — mondotta Lugojeanu — ha Románia gazdasági helyzete megjavulna és az

1929-es gabonatermés meghaladná az átlagot, Románia esetleg nem is veszi igénybe a további részületeket.

A kormány egyébként a gabona és a petrolium kiviteli illetéket mihelyest a gazdasági helyzet lehetővé teszi, felfüggeszti. Lugojeanu államtitkár nyilatkozata a francia piacon meglegedést keltett.

Bucurestiből jelentik késő este: Az Adeverul jelenti, hogy

Bucurestibe érkezett magánjelentések szerint Párisból, Londonból és Berlinből

fordulatot nem hozott, csupán védőiratának utolsó passzusa figyelemreméltó. Ebben kijelenti Hanau asszony, hogy sok oly dolgot tud, amit eddig még védőjével sem közölt. Ezeket majd akkor leplezi le, ha annak szükségét látja.

Az este érkezett párisi jelentések azt adják hírül, hogy a Liberté folytatja leplezését a Gazette du Franc ügyében. A lap azt állítja, hogy Hanau asszony könyvecskéjében több magasállású politikus és állami tisztviselő nem névszerűen van megnevezve, hanem csak számokkal jelölve. Mindegyik szám mellett nagyobb összegek szerepelnek, amelyeket az illetők Hanau asszony csekkjei alapján vettek fel különböző bankoknál. Könnyű dolog lesz felkutatni ezeket a csekket. — írja a lap — s azok alapján hamarosan ki fog derülni, kik azok a személyiségek, akiket Hanau asszony megvesztegetett.

egyidejűleg közlik, hogy a kölcsön megkötöttnek tekinthető.

Ennek alapján valószínű, hogy Popovici Mihály pénzügyminiszter a napokban Párisba utazik a kölcsönszerződés aláírására. Burileanu, a román tárgyaló-bizottság egyik tagja tegnap visszaérkezett Bucurestibe és ma reggel hosszabb megbeszélést folytatott Maniuval és Popovici Mihállyal.

Az afgán felkelők megkezdték Kabul bombázását.

Londonból jelentik: Bombayból érkezett hírek szerint, a felkelők megkezdték Kabul bombázását. Kabulban elfogták Lawrence angol ezredest, akit azzal gyanúsítanak, hogy támogatja a forradalmat.

Olyan hírek keringenek, hogy a forradalmi mozgalom mögött Trebitsch Lincoln, a hírhedt kalandor áll. Trebitsch Lincoln, mióta fiát gyilkosság miatt kivégezték, egy budhista kolostorban él, ahonnan néhány hónappal ezelőtt eltűnt. Állítólag most Afganisztánban bukkant föl és a forradalmárok élére állott.

A zseni és a nő.

A zseni szerelmi élete azok közé az örök érdekességű problémák közé tartozik, amelyek az emberek fantáziáját minden időben erősen foglalkoztatják. Hiába próbáltak egyesek ezzel a jelenséggel szembeszállni, hiába hangoztatták a magánéletbe való bele nem avatkozás elvét — aki a közéletben szerepet játszik, vagy valaha is játszott, annak bizony számolnia kell azzal, hogy legfeljebb ennyire őrzött titkai a nyilvánosság elé kerülnek.

Egy német író, Emil Lenk, aki évek hosszú sora óta foglalkozik az emberiség nagyjainak kisebb-nagyobb jelentőségű szerelmi ügyeivel, nemrég vaskos kötetben összegyűjtve a közönség elé tárta kutatásainak eredményeit. Ez a könyv nem szorítkozik a tényeknek és adatoknak száraz felsorolására, hanem épen ellenkezően, bizonyos általános érvényű következtetésekre igyekszik jutni az erotikum különféle megnyilvánulásai mögött rejtőző egyformaságra nézve. Emellett megkísérli, hogy a művek keletkezését minél nagyobb mértékben kapcsolatba hozza alkotójának egyik-másik élményével; ezeket a fejtegetéseket az irodalom- és művészet-történet bizonyára örömmel fogadja.

Általános érdeklődésre azok a részletek tarthatnak számot, amelyeket Emil Lenk fáradhatatlan buzgósággal hordott össze hőseiről. Így például elmondja, hogy Héine életében már igen korán megjelent az első nő. A düsseldorfi gimnázium egyik nyilvános ünnep ségén történt, hogy a fiatal diák szavalás közben egyszerre megakad, dadogni kezd, két szer-háromszor ismétli az utolsó mondatot, majd végigvágódik a pódiumon. Az ok: a hall-

gatók sorában megpillant egy szép fiatal leányt és ez a látvány egészen megzavarja. Már tizenhatéves korában megismerkedik a szerelemmel — gyakorlatba is. „Jozefa haja vörös volt, vérvörös és hosszú fürtjei egész vállát eltakarták. Gyakran vállá alatt összekötötte hajfonatait és ekkor úgy látszott, mintha átvágottnak nyakából széles patakban ömlene a vér. Nem viselt fűzőt és egy tucat alsószoknyát; maga volt az élet és minden mozdulata testének ritmusait tükrözte vissza”. Ezekkel a szavakkal emlékszik meg a fiatal költő első szerelméről, akit — mint tudjuk — a nő egész sora követett.

Liszt Ferenc hihetetlen vonzóerőt gyakorolt a nőkre. Buzgó életraírók összeállították már az ugyancsak tekintélyes névsort, amely azt mutatja, hogy Liszt különösen a házasságukban csalódott asszonyokat részesítette előnyben. Életének és pályájának csúcspontján az ép oly szellemes, mint elragadóan szép színésznővel, Charlotte von Hagn-nal köt barátságot, ami rövidesen szélteben-hosszában közbeszéd tárgyává vált. Charlotte rövidesen férjhez megy egy még nála is fiatalabb földbirtokoshoz, hogy azonban házassága nem lehetett tulságosan boldog, azt az esküvőt követő első évben Liszthez intézett egyik levelének néhány mondata is ékesen bizonyítja: „Évek teltek el, mióta egymásra találtunk; azóta már el is veszítettük egymást. Meg kell azonban mondanom, hogy én az Ön hatása alatt teljesen elvesztem az emberek számára. Önnel senki a világon fel nem veheti a versenyt. Ön az egyetlen és az is marad”.

Mozart szerelmi élete is meglehetősen változatos. Atyjához intézett levelei ennek minden fázisáról pontosan beszámolnak, tehát

elég tisztán áll előttünk, hogy az udvarlás mely esetekben volt pusztán flört s mikor ment ennél tovább. 1781-ben — 25 esztendőskorában — ezt írja atyjának: „Ha mindenkit feleségül vennék, akivel valaha tréfálkoztam, legalább kétszáz feleségem lenne”. — Mozart házasságának története sem érdekeltlen. Mint Goethére, őreá is nagy hatással voltak az egész primitív nők. Midőn a Weber-családdal megismerkedett, rögtön az énekesnői pályára készülő Aloysia iránt kezdett érdeklődni; a leánynak azonban sokkal nagyratörőbb terve voltak, semhogy a szegény komponistához akarta volna életét láncolni. Az anya tanácsára azután a buta és műveletlen Constanze veszi munkába a fiatalembert és a csel sikerül: Mozarttal kötelezvényt iratnak alá, amelyben kijelenti, hogy a leányt három éven belül feleségül fogja venni. Ha ezt az ígéretet megszegné, köteles lesz évente 300 forint kártérítést fizetni. Bármennyire is állítja Mozart, hogy ez csak formáság és ő a leányt amúgy sem hagyta el, mégsem lehet tudni, vajjon lett volna-e ebből az egyáltalában nem előnyös házasságból valami, ha azt a bizonyos 300 forintos ígéretet meg nem tette volna.

Beethovennek nem volt szerencséje a nők körül. Bár sokan szívesen fogadták kedveskedéseit, udvarlását, több nem igen történt, amiben bizonyára nagy szerepe volt testi fogyatékoságainak. Brunswick Teréz grófnő és nővére is érdeklődéssel veszik körül a kissé mindig gyámolatlan embert, házasságról azonban nem lehet szó és a grófnő is mint „Beethoven halhatatlan kedvese” vonult be a történelembe. Ez az egyedüllet Beethoven egész életét tönkretette. Feljegyezték róla, hogy szállásadójával folyton összetűzött

Forgács Annának jól esett, ha Erdélyi megverte.

A Löw-osalád vallomása. — A védő tiltakozik amaz állítás ellen, hogy látogatást tett volna Löwknél.

Budapestről táviratozzák: Az Erdélyi-bünper mai tárgyalásán Löw Olga folytatja vallomását és elmondja, hogy Forgács Anna nem tudott jól németül, de azért szép kiejtéssel beszélt. Amikor egyszer megkérdezte, hogy miért hagyja megverni magát, Anna nevetve válaszolta:

— Mit tudod te, mi a jó!

Löw Olga különben igen zavarosan, rapszódkius modorban adja elő vallomását s Anna állítólagos nyaksebéről ellentmondó dolgokat állít, majd végül egészen belezavarodik. Ezután Löw Lili kihallgatása következik. Löw Lili hasonló értelemben vall és elmondja, hogy amikor megkérdezte Annát, hogy miért nem hagyja ott Erdélyt, ha az folyton üti-veri. Anna határozottan kijelentette:

— Dehogy hagyom! Nagyon szeretem Bélicit, édes volt a verés és édes a kibékülés.

— Ezután elmondja, hogy a kérdéses napon, amikor Anna haldoklott, jelen volt a bárban és látta, hogy Erdélyi csak a kötelező táncokat táncolta. Persze akkor senki nem tudott arról, hogy Anna állapotában katasztrófa fog beállani. További vallomásában a lezuhanás utáni történekről beszél. Határozottan emlékszik arra, hogy a lezuhanás után mind újabb s újabb sérülések lettek láthatóvá Forgács Anna testén. Végül elszólja magát, hogy

Gál védő járt a Löw-családnál, de megkérte őket, hogy erről a látogatásról senkinek se tegyenek említést. Gál védő ezt leghatározottabban tagadja és felháborodva utasítja vissza tanu kijelentését.

Löw Lili nem válaszol a védő tiltakozására és megismétli, hogy Forgács Annát állhatatos érzelműnek ismerte és több ízben töle, magától hallotta, hogy nagyon szereti férjét. Gál védő, akinek magatartásában állandó hatásvadászat nyilvánul meg, megkérdezi Löw Lilitől, vajjon az égi bíróság előtt is hasonlóak adná elő vallomását? Löw Lili erre sem válaszol.

A következő tanu Löw Zoltán bankár, a ki jelentéktelen vallomást tesz. Ezután az ügyész Anna színházi kollegáinak kihallgatása következik, majd Reich Adolf dr. bécsi orvos kezdi el vallomását.

A tanuk után a selyemszakértőket hallgatták ki, akik a sálról, mint a gyilkosság eszkö-

A kormány orosz invitációt vár.

A szovjet hivatalos lapja barátságos magatartásról tesz tanuságot.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójának távirata.) Az Izvestia, a kommunista-párt egyik moszkvai hivatalos lapja legutóbbi számában cikket közöl, amelyben kifejti, hogy Oroszország nem kívánja Romániát kizárni a Kellogg-paktum alkalmazásából. Az orosz kormánylapnak ez a kijelentése jó impressziót keltett bucuresti-i körök-

zéről mondottak szakvéleményt. Barna Dezső a Korvin-áruház selyemosztályának főnöke megállapítja, hogy a sálon való gyűrődések nedves állapotban jöttek létre. A kérdésre a szakértő nem állapítja meg, hogy a sállal történt-e volna a fojtogatás. Ezután Hevesi Béla szakértő ugyanezeket állapítja meg.

ben. Az Adeverul hangsúlyozza, hogy Oroszország magatartása figyelmet érdemel, mert bár az orosz javaslat nem érinti Bessarabiát elismerését, de legalább a Kellogg-paktum tartamára Oroszország felé nyugalomban élünk. A kormány magatartása továbbra is várakozó és konkrét javaslatot vagy meghívást vár Oroszország részéről.

Gépészmérnök kerül az aradi gépüzemek élére.

Ha Kaufman Kamil tisztázza is magát, nem lehet többé gépüzemigazgató, mert ezt az állást a város egyetemet végzett emberrel fölti be.

(Arad, január 8.) Kaufman Kamil volt aradi gépüzemigazgató ismeretes ügyben most újabb fordulat történt. Mint azt az Aradi Közlöny elsőnek megírta, Kaufman Kamil nem sokkal az új interimár-bizottság hivatalba lépése után, ügyének újrafelvételét kérte. Az ügy felülvizsgálására kiküldött bizottság már megtartotta első ülését és azon elhatározta, hogy a Kaufman Kamil ellen lefolytatott vizsgálatnak a törvényszéken fekvő aktáit bekéri, hogy azokat áttanulmányozhassa.

Munkatársunk ma beszélgetett ebben az ügyben a város egyik vezető emberével, aki a következőket mondotta:

— A Kaufman-ügyet most egy pártatlan bizottság intézi, amely már egy ízben ülést is tartott és most arra vár, hogy a törvényszékről megkapja az ügyre vonatkozó aktákat. Kaufman Kamil azért kérte ügyének újrafelvételét, mert kétségbe vonta az előbbi bizottság pártatlanságát és azon a véleményen van, hogy most tisztázni tudja magát. Ha Kaufmannak sikerül ez a szándéka,

akkor az előző interimár bizottság végzése változást szenved.

— A város vezetőségének azonban ettől függetlenül az az álláspontja, hogy a gépüzemek élére egyetemet végzett embernek kell

kerülnie. Amikor esztendőkkéül ezelőtt Zádor Imre az akkori igazgató állásától megvált, a városhoz egy memorandumot intézett, amelyben azt ajánlotta, hogy a gépüzemek élére egy gépészmérnök kerüljön. Kaufman pedig ott csupán a titkári állást töltse be. Kaufman amiának tudvalevőleg csak elektrotechnikai iskolai képzettsége van és ennek következtében, ha esetleg vissza is kerülhetne az üzemekhez.

ott csupán egy új gépészmérnök-igazgató alatt működhetne.

Az interimár-bizottságnak egyébként az a terve, hogy a gépüzemek igazgatói állását rövidesen betölti, ami által rendeződik az egész kérdés.

Öngyilkossággal fenyegetőzött egy aradi cég hűtlen alkalmazottja.

(Arad, január 8.) Ma délelőtt két hűtlen alkalmazott sikkasztásáról érkezett feljelentés az aradi államrendőrséghez. Az egyik feljelentést Deutsch Aladár, az Ortutay-palotában levő nagykereskedő tette meg. K. I. nevű alkalmazottja ellen, aki esztendők óta áll a cég szolgálatában és a legutóbbi időkig annyira megbízhatónak mutatkozott, hogy a cég pénzkezeléssel is megbízta. K. I. automobilon látogatta meg a cég vidéki feleit és árueladáson kívül pénzbeszedést is végzett. Mint a feljelentés mondja, már több ízben megtörtént, hogy nagyobb összegekkel nem tudott elszámolni, de a cég arra számított, hogy ezeket az összegeket levonja jövedelméből.

Legutóbb ismét pénzbeszedői körúton volt és egyik vidéki városban kártyán elveszítette a nála levő összeget, amely fölülmúlta a százezer lejt. K. I. tegnap hazaérkezett Aradra, de nem ment be főnökéhez, hanem megízente, ha nem hajlandó megbocsátani a legutóbbi botlását, illetve nem engedi el az elkártyázott összeget, úgy vagy megszökik Aradról, vagy pedig öngyilkosságot követ el. A cég főnöke, aki így értesült a százezer lejt elvesztéséről, nyomban a rendőrségre sietett, ahol a könnyelmű alkalmazottja ellen megette a feljelentést. A rendőrség bevezette a nyomozást.

A másik feljelentést Ritter és Deák-cég tette meg. N. S. Hauer László ügynöke ellen, aki körülbelül tízezer lejt sikkasztott el a reábizott pénzből. A nyomozás folyik.

— Befejezték gróf Vigvázó budapesti vagyontárgyainak leltározását. Budapestről jelentik: Gróf Vigvázó Ferenc budapesti vagyontárgyainak leltározását befejezték s most a rákoskeresztúri káptal, az abban lévő műkincsek és más értéktárgyak, valamint a rákoskeresztúri birtok leltározását kezdték meg. A leltározáson a Magyar Tudományos Akadémia képviselőjében báró Harkányi János, báró Harkányi György, Bolza Marietta grófné és gróf Zichy Gyula jogi képviselői is részt vesznek. A leltározás előreláthatólag két hétig fog tartani.

Üzleti könyvek, dossziék
Sándor Ferencnél, megvételhez szomban.

és ezért évente többször is lakást kellett változtatnia. Emellett naplozzat teljes erejével döngötte a zongorát, hogy valamiképen kicsaljjon belőle egy hangot, amely süket füléig elér. A látogatók feldúlt szoba sarkában találták mindig őt, a padlón papírok és ruhadarabok heverték szerteszét. — Hihetetlen sokat szenvedett amiatt, mert nem volt gyermeke. Egy alkalommal találkozott egyik barátjával, amint az unokáját sétálni vitte. Felkapta a kis gyermeket, átölelte, össze-vissza csókolta, majd könnyes szemekkel elrohant és csak annyit mondott: milyen boldog ember is vagy te! A társaságtalanságnak, az elhagyatottságnak aligha ismerjük megrázóbb tragédiáját, mint amilyen Beethoven élete volt.

Schiller életébe ugyszólván egyszerre két nő köszöntött be. Huszonkétéves korában beszállásolták egy őrnagy özvegyének lakásába és a harmincéves asszony, aki szívesen próbálta ki vonzóerejét a házhoz vetődő fiatalembereken, Schillert is meghódította. A fiatal költő azonban ugyanekkor az asszony kis unokahuga iránt is érdeklődött és később meglehetősen energiára volt szüksége, hogy a keleti viszonyok véget vessen. Érdekes azonban, hogy ez a párhuzamosan fejlődő szerelem életének későbbi folyamán újra megismétlődött.

Strindberg első szerelme kilencéves korában kezdődött. A rektor ugyanilyen idős leánykáját szerette és bár nem igen beszélhettek egymással, ez az érzés annyira hatalmába kerítette, hogy édesanyjának kellett kicsavarani kezéből a kóst, amellyel nyakát el akarta vágni. Tizenötéves korában beleszeretett egy harmincéves asszonyba és annak anyai melegségű, szelíd viselkedése egészen megbabonázta. Ezután a legkülönbözőbb „szerelmek-

nek" egész sora következett, amint az hétköztetes önéletrajzában részletesen olvasható. Jellemző Strindbergre, hogy csak beteges, hisztérikus leányok és asszonyok iránt mutat érdeklődést, míg az egészséges természetűek között féltékeny elnémul. Viszont az ő szerelmében is a hisztéria tünetei mutatkoznak. Az a minden ok nélkül való folytonos összezördülés és kibékülés, a mániákus féltékenység és közvetlen utána a szinte érthetetlen menekülési kísérlet a nő közeléből, amit úgy foglal össze, hogy „gyűlöli feleségét, mert szereti” — kiegyensúlyozottabb, higgadtabb természetű ember előtt valóban nehezen volna indokolható. Hatszor hagyja el feleségét, hatszor tér vissza hozzá, míg azután 15 évi együttélése után elválnak. Minden keserűsége ellenére is tulajdonképpen ezt az asszonyt szereti, de amiként az életben is csak kétféle nőt ismer: Madonnát és kokottot, úgy változik benne feleségéhez való érzése is. Az egyik percben életét áldozná érte, hogy a következő pillanatban meggyanusítsa az első emberrel, aki az utjába botlik. Minden drámája, minden novellája ennek a valóban átélt és átszenvedett belső krízisnek visszatükrözése. Második házassága sem boldogabb és amikor utolsó órája elérkezik, be kell látnia, hogy nem sikerült kibékítenie az emberiséget az asszonyon keresztül, mint ahogy a házasságot nevezte...

Goethe, Lenau, Wagner, Chopin, Napoleon és még sok mások vonulnak fel Emil Leuk könyvében, hogy saját életük példájával igazolják a régi mondást: a férfi sorsa a nő. Ez azonban még nem volna baj: a sors jó s rossz is lehet egyaránt. Hogy azután kinek milyen sors jut, az — legalább részben — mégis a férfi kezében van letéve.

Dr. Kemény István.

Alkalmi ajándékokat saját árban vásárolhat a Grallert-féle végeladáson

Arad, Bul. Regina Mária 18. (Polg. Takp. épület)

Órák! Ekszerek! Disztárgyak!

Még egyszer a hysteriáról

Magyarázat a divatról, hysteriáról, torpedóról.

(Arad, január 8.) A karácsonykor megjelent és a Hysteriáról írt cikkemhez az Aradi Közlöny január 5-iki számában egy előttem teljesen ismeretlen ur olyan hangnemben szólt hozzám, mintha legalább is személyes ellenségem lenne, noha ezt nem hiszem, mert soha sem lártuk egymást. Ezt a tudományos vitához nem illő hangot csak azzal tudom magyarázni, hogy a tárgy iránti elfogultságában túlerős kifejezésekre ragadtatta magát és így érvek helyett gúnyos frázisokat használt. Talán ha nem a nagyközönséghez, hanem egyenesen hozzám fordul, akkor cikke meg sem született volna, mivel ő maga írja, hogy: „A tudás terjesztése mindenkinek kötelessége.” Szerintem a tévhitek lerombolása ugyanolyan mérvű kötelesség, így tehát az olvasók előtt mutatok rá egyes tévedéseire és korrigálok az általa helytelenül olvasott részeket, valamint az abból leont hibás következtetéseit.

A hysteria főleg a nők betegsége:

Ezt irtam az első fejeletben és ezt statisztikák bizonyítják. Oppenheim szerint 90 százalék, Briquet szerint 95 százaléka a hysterikusoknak nő. Tehát feleslegesek a következő kitételek: „A hysteria még csak nem is női patent” és „nem a die, vagy der, hanem a lelki élet betegsége.”

Divat-e a hysteria?

Azért van „régimódi” hysteria, mert voltak korszakok, amikor mint speciális symptomákban nyilvánuló járvány dühöngött (flagellansok, St. Medardus nyavalyatörösök stb.) és ismét voltak korok, amikor alig lehetett találni. Erre a hozzánk legközelebb eső bizonyíték Charcot 4-fázisú „nagy hysteriája”, amit az orvosok is elősegítettek helytelen kérdései rendszeriikkel.

„Ókori vaktság” azt hinni, hogy a hysterikus beteggel „a némaság álláspontjára kell helyezkedni.” Megmagyaráztam, ha hysterikusától ilyen formában érdeklődnek: Érez gaskát a torkában? stb., nagyon valószínű, hogy meg fogja találni a neki tetsző formulát. Ezzel szemben jó orvos meghallgatja a beteget, kérdéseivel követi, de nem rágja szájába a mondanivalóját.

Freudismus.

A tudományban a hypothesisek 2x2-nek bebizonyított igazsága változik. Sőt néha több 2x2 is van egyszerre forgalomban és mindegyik 4. A hypothesis születik, szerez magának vak híveket, akik mindenre alkalmazzák és ezzel discreditálják. Beáll a reakció, a hypothesis meghal — azok végezték ki, akik a legjobban ragaszkodtak hozzá. Idők múltán, tüzásoktól menten talán újra feltámad.

A Freudismust nem tagadom.

A torpedó.

A hysteriáról sok theória van, Pierre Janet intellectualis, Babinsky akarat, Claude Dejerine emotiós, Dupré képzelet, (felujtása az 1688-iki Sydenham-elméletnek) Freud sexual, Adler individual, stb. theoriák.

A laikusok — mert felelőtlenek — a nagy tudósok kéknek az eszköz a cél, követhetnek vakon egy irányt. Az orvost lelkiismerete vezérli, hogy esetről-esetre a megfelelő gyógymodot alalmazza, ha szükséges, változtassa. Néha lehet lassan haladni, de amikor a felépülés késése a beteg testi épségének veszélyeztetésével járna, gyorsan kell cselekedni, magá-

például egy bizonyos időn át tartó pseudo-paralysis (ál-bénulás) valóvá alakul az izmok atrophijája következtében.

A torpedót használják, még pedig sikerrel kritikán felüli álló világhírű tudósok, mint Babinsky, Guillain, stb. Hogy erőszakos? Egy operáció nem erőszakosabb? És mégis azok a „szadista” sebészek kéjelegve vágják az ember testét.

A torpedó nem félelem, vagy suggestio által hat. Nagy infectióknál metallo- és proteín-terápiát használnak. Sőt a lázkezelés a paralysis progressiva agy-zavarai ellen az egyetlen fegyverünk. Ezek hirtelen rázkódtat-

tás által gyógyítanak, ami néha elég, hogy a betegség eleni küzdelemben az egészséget segítse győzelemre. Ez a titka a torpedó hatásának is. Belevisz a beteg pszichéjébe váratlanul egy erőszakos mozzanatot, amely abortive hozza létre a gyógyulást. Ennek igazát számtalan sikertelt eset bizonyítja.

Ezekről a dolgokról még sok-sok mondanivalóm volna, de arról talán később, egy könyv keretében.

Egyezzzünk meg valamiben; ezeknek a módszereknek bírálására léteznek sokkal hivottabbak. És a leghivatottabb az — idő.

Dr. Singer, nőorvos.

Véres szerelmi dráma a cluji egyetemen.

Egy fiatal asszisztens féltékenységében rálőtt egy tanárnőre, majd önmagát is megsebesítette.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának távirata.) A cluji Gazdasági Akadémiában ma reggel véres szerelmi dráma játszódott le. Az egyik teremben átlőtt melletl vérbefagyva találták Vera Alexandrovna 24 éves tanárnőt, mellette feküdt eszméletlen állapotban Melzer Frigyes, az intézet egyik fiatal asszisztense. A rendőri bizottság megállapította, hogy a férfi körülbelül két méter távolságból háromszor egymásután rálőtt a leányra, azután a negyedik golyót sa-

ját fejébe röpitette. Az egyik golyó a nőt a tüdő bal felső szárnyán sértette meg elég súlyosan, míg Melzer csupán könnyebb sérülést szenvedett.

Mindkettőjüket azonnal beszállították a sebészeti klinikára, ahol nyomban ápolás alá vették őket. Kihallgatásuk még nem vált lehetségessé, valószínű azonban, hogy az asszisztens szerelmi féltékenységből követte el tetteit.

A mérges gáz a jövő háborújában a legborzalmasabb büntett az emberiség ellen.

Dr. Lewin tanár előadása egy frankfurti nőkongresszuson a mérges gázok hatásáról.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) Tegnap délelőtt nyílt meg Majna Frankfurtban a béke és a szabadság nemzetközi nőligájának kongresszusa, amelyen a híres mérgekutató, dr. Lewin szenzációs előadást tartott a mérges gázok használatáról a jövő háborújában.

Dr. Lewin tanár elmondta, hogy jelenleg egy valószínű mérges gázhullám vonul végig a világon. A tudomány eddig 25 mérges gázt ismer, de nemsokára ez a szám a 100-at is meg fogja haladni. Dr. Lewin azután a mérges gázok a háboruban való felhasználásáról beszélt és kimutatta, hogy a jövő háborújában egész gázfelhőket fognak alkalmazni, amelyek ellen nincs védekezés. A megtámadottak per-

cenként állanak ki majd halálfelelmet, kínosan kapkodnak levegő után, általában ez a gázrámadás borzalmas büntett lesz az emberiség ellen. Az újonnan feltalált mérges gázok oly borzalmas hatásúak, hogy mindama területen, amelyeket egy ilyen felhő befed, elpusztul minden élő lény és virágzó kultúrákból néptelen pusztaságok lesznek. Emberi agy még nem eszelt ki olyan büntetéseket, amelyek elegendők volnának arra, hogy az ilyen gázráadások előidézőin kellőképpen bosszút lehessen állni.

Dr. Lewin tanár előadása rendkívüli hatást keltett. Többen a kongresszus tagjai közül oly zokogásban törtek ki, hogy kénytelenek voltak elhagyni a termet.

TELEFON 20. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 20.
 Ma d. u. 5, 7 és 9-kor rendszeres olesó helyárrakkal.
 First (azelőtt Faname) világatrakelő. Premier. Eredeti zenével.
„Szép Heléna” Nagy operette. Főszerepben: **Korda Mária, Ricardó Cortez és Huszár Pufi.**
Jön! „Diákherceg”, világ legnagyobb filmeseménye **Ramon Novarroval.**

Irodalom és művészet

* **A színház műsora.** Szerda: Bölcsődal (Fodor László szenzációs vígjátéka, premier, A. bérlet.) Csütörtök: Bölcsődal (vígjátékújdonosság, B. bérlet.) Péntek: Eltörött a hegedűm (C. bérlet.) Szombat délután fél 5 órakor: Lumpacius vagabundus és a három jómadár (ifjúsági és népies féláru előadás.) Este fél 9 órakor: Eltörött a hegedűm (A. bérlet.) Vasárnap délután 3 órakor: Régi nyár (mérsékelt helyárrakkal.) 6 órakor: Bölcsődal (vígjátékújdonosság, mérsékelt helyárrakkal.) Este 9 órakor: Eltörött a hegedűm (B. bérlet.)

* **Bölcsődal, a legújabb Fodor-vígjáték-újdonosság premierje** valóságos esemény lesz, mert a kitünő szerző a Dr. Szabó Jucit és a Templom egerét felülmúló szellemességgel, friss vígjátéki színekkel írta meg a Bölcsődalt, amely a humoron túl a hamisítatlan fodor romantikát, valamint kispolgári vágyódást hoz. A pesti közönséget megfogta a vígjáték, amely a Fodor-vígjátékok közül valóban a legsikerültebb és ma este minden biznnyal az aradi közönség előtt is sikerrel állja majd ki a debüt. Az aradi előadás jelenleg könnyen aláhuzza az egyes jelenetek érté-

keit. Szendrey Mihály szinigazgatóval az élen, Fekete Irén, Gaál Piri, Szepessy Edith, Jávor, Horváth, Kallós, Kun, Földes, Kövály, viszik színpadra a Bölcsődal nagyszerű főfiguráit.

* **Az Eltörött a hegedűm két napos szünet után, pénteken friss erővel folytatja útját a sikeres országútján.** A pazar kiállítás, a remek muzsika a szellemes szüzsé, a gondos rendezés, a kifogástalan előadás operettje az Eltörött a hegedűm. Főszereplők: Viola Margit, Kertész Mancsi, Dancs Ica, Galetta, Balázs, Gyöző, ifj. Szendrey, Földes, Joanovits, Galetta rendez, Gellért dirigál. Szenzációs a siker.

* **A modern zsidó művészet.** Az Aradi Zsidó Ifjúsági Kulturkörnek sikerült a Zsidó Nemzeti Alap Aradon időző jeruzsálemi delegátusát, dr. Mandel Ottót egy előadás megtartására megnyerni. Dr. Mandel Ottó ma, szerdán este 9 órakor, a zsidó iskola dísztermében: „A modern zsidó művészet” címmel tartja meg előadását, amelyre a nagynevű előadó és a tárgy érdekességére való tekintettel, vendégeket is szívesen lát a vezetőség. A belépés teljesen díjtalan.

Százötven órai repülés után leszállt a Question Mark.

Spatz őrnagy minden eddigi rekordot megdöntött. A szörnyű hideg és a gép túlhasználata miatt volt kénytelen leszállni.

Newyorkból jelentik: A Question Mark, a mely — mint ismeretes — hét nap óta tartó szakadatlan repüléssel megdöntötte az időtartam-repülési világrekordot, 150 óra és 47 perc repülés után ma hajnalban leszállni volt kénytelen, mivel a motorokon túlhasználata mutatkozott. A Question Mark összesen 20.000 mérföldet tett meg. A leszálláskor nagy tömeg öntöklött el a los-angelesi repülőteret és lelkesen megéljenyezte a bravuros pilótát, Spatz őrnagyot, aki kijelentette, hogy a benzinszivó

kitünően működött, csak a csapágyak kopása volt aggasztó. A Question Mark hétfő délutánig harmincszor vett fel benzint és kenőolajat két más repülőgéppel segítségével és még két napra tervezték a repülést. Bár a gép öt főnyi legénysége kitünően érezte magát, a levegőben szinte elviselhetetlen volt a borzalmas hideg és végül is már lehetetlen volt védekezni a betört ablakokon át bezuuló jeges szél ellen.

Lutai Cornél dr. betegsége miatt nem jelent meg a nőegyleti bálon.

Az interimár bizottság elnökének megbízásából a város képviselői ott voltak a bálban. Lutai dr. tiltakozik a tendenciózus hírek ellen.

(Arad, január 8.) Egyes aradi lapok révén olyan hírek terjedtek el, mintha az aradi zsidó nőegylet vasárnapi mulatságáról a hatóságok vezetői készakarva maradtak volna el és meg nem jelenésükben bizonyos demonstratív jelleg lett volna. Munkatársunk ezzel kapcsolatban beszélgetett a város jelenlegi fejével, dr. Lutai Cornél interimár-bizottsági elnökkel, aki a következőket mondotta:

— A legnagyobb megdöbbenéssel vettem tudomást arról, hogy engem bizonyos híresztelések olyan színben tüntetnek fel, mintha a zsidó felekezettel szemben averzióval viseltetnék. Ez egészen abszurd állítás, amit különben teljes mértékben megcáfol egész eddigi mulatam és ügyvéd, működésem Aradon, amelynek során mindig a felekezeti és nemzetiségi egyetértés: harcosa voltam.

— Én voltam ép az, aki megbiztam dr.

Borneas Gyula képviselőt és dr. Grigorovici interimár-bizottsági tagot, hogy a város képviselőjében jelenjenek meg a bálban. Ők ott is voltak és mint nekem elmondották, ott igen jól is érezték magukat. Jómagamat betegségem akadályozott meg abban, hogy a mulatságra elmentjek, amit annál is nagyobb örömmel tettem volna meg, mert a bálban igen sok régi, jó barátom volt, akikkel szívesen találkoztam volna. Aki tehát azt állítja rólam, hogy bennem felekezettelenséges tendenciák kerültek volna felszínre, az rosszakaratúan rágalmoz, vagy nem ismer engem és az aradi viszonyokat. Én a magam részéről meg vagyok róla győződve, hogy az aradi zsidóság egy pillanatig sem hitte el azokat a gyanúsításokat, amik velem kapcsolatban forgalomba kerültek.

Zamatos

a biztos, enyhe hatású

KOPROL

csokoládéhashajtó.

tak engedélyt rá, hogy a Szentföldön felléphessenek. Mert sem a városparancsnok, sem a cenzura-bizottság más tagja nem talált semmi kivetni valóat társulatunk egyéb tagjainak produkciójában sem, megtapsolták valamennyit.

Két héten keresztül játszottunk esténként a 6000 személyes, szorongásig megtelt nézőtér előtt és minden este ugyanazzal a zajos sikerrel. Társulatunknak csakhamar nagy híre ment Palesztina egyéb nagy városaiba és így meghívást kaptunk Tel-Avivbe és Haigába is, ahol egyre fokozódó érdeklődés kísért bennünket. Palesztinából Szíriába utaztunk, mely francia fennhatóság alatt áll. Az itteni kormányzó már kevésbé volt nehézkes. Nagyon megörült nekünk és látatlanban engedélyt adott a vendéglátásra. Még csak arra kért meg, inkább a formalitás kedvéért, hogy tisztelegjek az arab prefektusnál, mert biztos, hogy ő egyénileg is szereti az „ilyesmit.“ Az előadásaink a Crisall Palace-ban folytak le, melynek modern európai színpada van és amely 3000 néző befogadására alkalmas.

Beyrouthból Damaskusba vezetett utunk, ahol ugy csodáltak bennünket, mint a bálványokat. Az ottani bennszükköt asszonyok ugyanis még sohase láttak európai artistákat, nem is tudták, hogy ez létezik a világon. Az itteni lakosság majdnem teljesen el van maradva az európai civilizációtól, az arab és muzulmán asszonyoknak fogalmuk sem volt arról, hogy mi az európai művészet és művészet egyáltalán. Óraszám álltak az arab és francia szövegű plakátok előtt, melyek fellépésünket hirdették és egymásnak adták a legvadabb magyarázatokat arról, hogy ez voltaképpen mi csoda is lehet? Mert hiszen az olvasás misztériumába sincsenek tulságosan bevezetve.

Amikor aztán megkezdődött a jegyárulást a Casino Opera Abbasié előadásaira — ebben az érdekes és nagyarányú színházban játszottunk, — hát a szó szoros értelmében megostromolták a pénztárt, az asszonyok főként, egymás hegyén-hátán tolongtak, hogy jegyhez jussanak.

Szíriából Cyprusba vándoroltunk, amely angol fennhatóság alatt áll és amelynek kultúrája sokkal fejlettebb, már majdnem európai nivóju. A hatóságok szívesen láttak bennünket, a Piccadilly-Hall-t bocsátották rendelkezésünkre és az egész műsorunkat beillesztették egy revübe, mely a mi vendéglátókunknál fogva, soha nem remélt lendületet kapott.

És még csak annyit szabadion mondanom, hogy az angol-francia kormányzóság megtisztelő tartalmu dekrétummal lepett meg, afféle diplomával, amelyben hízegő szavakkal mondott köszönetet nekem és külön-külön társulatom minden tagjának, művészi teljesítményünkért. A jeruzsálemi városparancsnok pedig okiratot adott arról, hogy az első igazgató vagyok, aki társulatával Palesztinában — még hozzá magyar társulatával — vendégszerepelhettem.

APOLLO

URANIA

Ma, szurdán 5. 7 és 9-kor

PREMIER!

A bosszuálló asszony

(Loreloy)

Gyönyörű rajnai felvételekkel.

Főszerepben:

Lotte Lohring Maria Paudler
Paul Otto Walter Slezák

Siessen megnézni, mert ma vetük utoljára

A sárga bárca

oros szíjmet.

Főszerepben: ANNA STEN.

Ákik megtörték a Szentföld hagyományait

Az első magyar művészársaság, mely Jeruzsálemben felléphet. — Arab és muzulmán asszonyok tolongása a színházba. — Bessámó a távol Keletről.

(Büdapest, január 8.) Érdekes magyar művészpár érkezett meg messzi utról. Budapestre: egy kékszemű szőke asszony meg egy szálas barna fiatalember. Rossin Virgil és felesége, Magdalena. Rossin Virgil, aki a „John Harrison's English-Hungarian famous ballet-troupe“ balletmestere, érdekes dolgokat mondott el budapesti tudósítónknak a 6 tagból álló magyar művészársaság utazásairól. Rossin és felesége most Szíriából, Harun al Rasid kalifa városából: Damaskusból jött meg Budapestre. Különösen érdekes, amit Rossin a művésztrouppnak a Szentföldön, Jeruzsálemben töltött idejéről számol be:

— Tudni kell azt, — kezdte Rossin elbeszélését — hogy Jeruzsálemben eddig még sohase adtak artistáknak vagy táncosnőknek nyilvános fellépésre engedélyt. Mi voltunk az elsők, akik megtörtük a Szentföld hagyományait. Magyar artistatársulatommal ugyanis hosszú kóborlások után Jeruzsálemben is eljutottam. Első látogatásom természetesen a városparancsnoknak szólt, aki meghallgatott, aztán tágra meredt szemekkel kérdezte:

— Ön Jeruzsálemben akar fellépni? Mészitelen női combokat akar nekünk mutogatni? Hová gondol? Lehetetlen!

Próbáltam meggyőzni a legmagasabb funkcionáriust, de hát majdnem reménytelenül. Szerepcsére mentő ötletem támadt.

— Legalább azt méltóztassék megengedni, kérlek, hogy a hivatalos hatóság előtt

játszhassunk és akkor talán meg fogják engedni nyilvános fellépésünket is.

A dolog kissé izgatta az úrakat, a kíváncsiságuk is fel volt keltve.

— No jó, — mondották — a zártkörű előadást megnézzük, de aziránt ne tápláljanak sok reményt, hogy a nyilvános előadásokat engedélyezzük.

Másnap a jeruzsálemi Zion-Hall-ba, egy gyönyörű díszterembe, mely kerekszám hat-ezer személy számára van berendezve, megjelent a cenzura-bizottság és nem minden izgalom nélkül várta az előadás megkezdését. Ez a zártkörű szeasz valósággal rendőri felügyelet mellett ment végbe, amennyiben az összes ajtókat, bejáratokat, sőt az ablakokat is felügyelkezett rendőrök és katonaság szállotta meg. Végre jelt adtam a jazz-zenekarnak, mely eljátszotta a nyitányt és nyomban utána megkezdődött a műsor. Az első szám Ciszofsky Mária tánca volt, amely elragadta a cenzura-bizottságot, annak dacára, hogy nagy csalódás is volt számára. Ők ugyanis valami egészen mást vártak, valami példátlan meztelenséget, talán hastáncot, vagy más ilyest, a lényeg az, hogy nagyon megtapsolták és amikor produkciója véget ért, a városparancsnok így szólt:

— Ebben nem látok semmi erkölcsstent, ezt a számot engedélyezem!

Egy kö esett le a szívemről, mert ezzel a jég meg volt törve és a magyar artisták elsőnek kap-

H I R E K.

Véget ért a székudvari királyi vadászat.

György görög király, Calimachi herceg, Bratianu Dinu és számos bucaresti-i előkelőség vett részt a vadászatban, amelyen többszáz vad került terítékre. — György király és társasága az estéket és az éjszakákat Aradon töltötte.

(Arad, január 8.) Az aradmegyei székudvari erdőben előkelő vendégek vadásztak két napon keresztül. A vadászatban Miklós régensherceg is részt akart venni, azonban a vízkeresztiel kapcsolatos ünnepségek miatt Bucarestben maradt. Mindazonáltal így is számos előkelőség vett részt a vadászatban. György görög király, Calimachi herceg, Bratianu Dinu és még számosan a bucaresti-i előkelőségek közül.

György király már több ízben vett részt a székudvari erdőben rendezett vadászatban és most kijelentette környezetének, hogy ez a legideálisabb vadászterületek egyike, amelyen mindig a legszivesebben vadászik. Az előkelő társaság a kisjenő-erdőhegyi állomásra különvonaton utazott és az ott várakozó kocsikon folytatta útját a székudvari erdő felé. Mindkét nap estéjén bejöttek Aradra és az első este a vasúti vendéglőben, a második este a Fehér Kereszt-éttermében volt vacsora a vendégek tiszteletére. Az éjszakákat az állomáson veszteglő udvari kocsikban töltötték. A vadászat a legjobb hangulatban és a legszebb eredménnyel végződött. Kétszázötven fácán, száz hatvan nyúl és négy róka került terítékre.

A vadászatot Ciorogariu Jenő aradi vadászati felügyelő rendezte és részt vett azon Crisim megyei vadászati felügyelő is. A magas vendégek tegnap utaztak vissza Bucarestbe.

— **Január 10-én összeül a jóvátételi bizottság.** Párisból jelentik: A jóvátételi bizottság január 10-ikén ül össze, amikor is a Dawes-bizottságbeli kinevezéseket ejtik meg.

— **Revizió alá veszik a magyar vasúti tarifát.** Budapestről táviratozzák: A földművelés- és kereskedelemügyi miniszteriumokban az export fejlesztése érdekében folyamatban lévő tárgyalások jelenleg az általános tarifa revíziójának kérdése fölött folynak.

— **Ma nyitják meg a francia parlamentet.** Párisból jelentik: Ma délután nyitják meg a francia parlament mindkét házát, amely azonban csak az elnökválasztásokat ejti meg. Az ülészak 10-ikén veszi kezdetét. Valószínűnek tartják, hogy Poincaré pénteken jelenti be a kormány programját. Az elnökválasztás — a francia sajtó majdnem egyhangú véleménye szerint — nem hozhat meglepetést, minthogy a kormány jelöltjeinek valószínűleg nem lesz ellenjelöltje.

— **A város megjavíttatja az uccai automatákat.** A város uccáin elhelyezett Kandia-automaták ellen több panasz érkezett a városházára. Az automatáknak az a hibája, hogy a bedobott pénzért nem szolgáltatnak cukrot, sőt a pénzt se adják vissza. A városháza elhatározta, hogy vizsgálatot indítanak ez ügyben és felszólítják a gyárat, hogy javítsák meg az automatákat.

— **Szerdán temetik Nikolájevics Nikoláj nagyherceget.** Párisból jelentik: Az elhunyt Nikoláj Nikolájevics nagyherceget testvére, Péter nagyherceg helyezte koporsóba. A halott nagyherceg jobbkezebe Athos hegyéről hozott, díszesen faragott fafeszületet, balkezebe egy marék orosz földet és a kaukázusi hegységéből származó kődarabot helyeztek. A halott Nikolájevics Nikoláj nagyherceget hármaskoporsóban ravatalozták fel és a ravatalt az alamanski kozákok díszorsége őrzi. A nagyherceg temetése szerdán lesz a cannes-i orosz templomban. A temetésen a francia kormányt Pétain marschall fogja képviselni. A köztársaság elnöke és a kormány különben tegnap részvétlétáviratot intézett Péter nagyherceghez.

— **Gyöngecsontu, fejlődésben elmaradt gyermekeknek, gyöngé felöltötteknek csukamájolaj helyett élvezetes csemege a poralaku Jemalt.**

Hivatásos egyénekből fog állani az új román csendőrség.

Megszűnik a köteles csendőri rendszer. — Ioanitescu államtitkár nyilatkozata.

(Az Aradi Közlöny Bucuressti-tudósítójának telefonjelentése.) Az Aradi Közlöny jelentette elsőnek, hogy a csendőrség átszervezéséről szóló törvényjavaslatot Aradon dolgozták ki.

Munkatársunk ma beszélgetést folytatott Ioanitescu belügyi államtitkárral, az átszervezési munkálatokról, aki kijelentette, hogy a romániai csendőrséget teljesen a nyugati államok csendőrszervezeteinek mintájára alkítják át, Romániában a világháború óta katonai csendőrség működik és egyik kormány sem gondolt eddig arra, hogy ezt a

rendszert megszüntesse. Jelenleg van Romániában 6645 hivatásos csendőr, 643 tiszt, és 23.042 köteles csendőr.

Meg fogják szüntetni a köteles csendőri rendszert és helyette hivatásos csendőrökből álló szervezetet tartanak majd fev. Nyolcszázhat milliót tesz ki évente a csendőrség büdzséje és ennél kisebb összeggel teljesen képzett, kiváló, a jelenleginél sokkal jobb csendőrséget lehet fenntartani, amely egy szinten áll a nyugateurópai államok csendőrségeivel.

— **Rövidesen feloszlatják a községi tanácsokat.** Bucurestiből jelentik: Kormánykörök állítása szerint a parlament elé kerülő törvényjavaslatok között egyik legelső lesz a községi tanácsok feloszlatására vonatkozó javaslat.

— **Az aradi törvényszéki tanácsok új beosztása.** Az aradi törvényszéken a mai nappal ért véget a karácsonyi szünet. Hargot György főelnök ma közölte az egyes bírákkal a törvényszéki tanácsok új beosztását, amely a következő: I. szekció: elnök: Hargot György főelnök, tanácsbírák Popescu, Pop Jenő dr. és Ionescu albiró. II. szekció: elnök: Orezeanu Romulus, tanácsbírák: Antonini Mircea, Moldovan János dr. és Ciugudean albiró. III. szekció: elnök: Tamásdan Livius dr., tanácsbírák: Balacescu György, dr. Ramontianu és Sroescu albiró. A megyei agrárbizottság elnöke Alexianu György táblabíró marad, aki Fikker Károly dr. táblabíró és Ciorapciu L. F. albiróval az árvászéki ügyeket is végzi. Ugyancsak megmarad a cégbíróság élén Ornstein Árpád táblabíró is. Miután az igazságügyminiszter a törvényszékek munkarendjének szabályozásáról kiadott ismeretes rendelete értelmében egy szekció csupán kereskedelmi- és cégügyekkel foglalkozik, a jövőben a III. szekció nem tárgyal büntető ügyeket, amelyek felváltva az I. és II. tanács elé kerülnek. Újabb intézkedés még, hogy a vizsgálóbíró I. kabinetje által kivizsgált ügyek a törvényszék I., a II. kabinet által lefolytatott vizsgálati ügyek pedig a törvényszék II. szekciója elé kerülnek.

— **Nagy hóviharak Romániában.** Bucurestiből jelentik: Az ország több részéről nagy hóviharakat jelentenek. A vonatok nagy része késéssel közlekedik.

— **A jövő héten dönt a város a színház szubvenciója ügyében.** Dr. Lutai Cornel interimár bizottsági elnök a jövő hétre össze hívja a városi színházi bizottságot, amely javaslatot fog tenni az aradi színház 200.000 lejes szubvenciókérelme ügyében. Minden jel arra vall, hogy a színházultra megkapja a kért segítséget, amelyre különben is joggal van.

— **Eltemették Kmetty Károlyt.** Budapestről táviratozzák: Ma délután három órakor temették el Kmetty Károlyt a Kerepesi-úti temetőben. A temetésen óriási részvét nyilvánult meg. A koporsót a magyar főváros közéleti férfiai és politikusi kísérték a temetőbe.

— **Két új Ford-autobuszt szerez be a város.** A városi műszaki bizottság ma délután fél hat órakor ülést tartott dr. Lutai Cornel elnöklése mellett. A bizottság javaslatot tett az interimár bizottságnak, hogy az Ujaradra közlekedő és a Record-vállalattól kölcsönben birt két autobuszt cserélje ki két új Ford-autobusszal. A város a javaslat szerint ajánlatot fog bekérni a Ford-képviseletektől. Aradváros autobuszforgalmát véglegesen nyilvános árlejtés útján fogja megoldani a város vezetősége.

Nátháját

gyorsan megszünteti és következményeinek eljárt veszi pár szem „Airocal” drágó.

— **Véget ért a pilisvörösvári bányászsztrájk.** Budapestről jelentik: A pilisvörösvári bányászok tegnap este kimondták, hogy a sztrájkot megszüntetik és ennek következtében ma reggel újból felvették a munkát

— **Lopás miatt körözött világiáró.** Debrecenből jelentik: Weisner József pesterszébeti kömivesség elhatározta, hogy világiáróra indul. A világiáró 10 napos gyaloglás után Debrecenbe érkezett, ahol jelentkezett a rendőrségen. Jelentkezésekor kiderült, hogy ellene lopás miatt körözést adtak ki. Letartóztatták és Budapestre szállították.

— **Amerika védekezik az alkoholszempészség ellen.** Ottavából jelentik: Ma kezdődött meg Ottavában a Kanada és Amerika delegátusainak az alkoholszempészség letörése érdekében egybehívott konferenciája.

— **Autóbaleset érte Türr Stefániát.** Párisból jelentik: Türr Stefániát, Türr István tábornok unokáját, aki Firenzéből Párisba utazott, ma reggel a francia főváros közepében autószerencsétlenség érte. Türr Stefánia autója egy kanyarnál nekiszaladt egy utasútszónak és összetört. A benne ülő utasok, Türr Stefánia és vendégei valamennyien könnyebb sérüléseket szenvedtek. Mindnyájukat egy párisi klinikára szállították be.

— **Hamis egypengősöket hoztak forgalomba Budapesten.** Budapestről írják: A rendőrséghez több helyről érkezett be jelentés arról, hogy Budapesten hamis egypengősöket hoztak forgalomba. Megállapították, hogy igen primitív és könnyen felismerhető utánzatokról van szó, úgy hogy a hamis pénzek gyártói és forgalomba hozói valószínűleg a környékbeli cigányok lehetnek.

— **Folytatják a Nobile-expedíció felülvizsgálatát.** Rómából jelentik: Nobile expedíciójának felülvizsgálására Mussolini által kiküldött bizottság ma hosszabb szünet után ismét ülést tartott. A bizottság több tanu kihallgatását fogja eszközölni és a megidézettek között van a Krasszin jégtörőn volt Szamuelovics orosz tanár, valamint több újságíró is, akik Kingsbayban elsőnek beszéltek az expedíció visszatérő tagjaival.

— **Nagy villamoszerencsétlenség Lipcsében.** Lipcséből táviratozzák: A belvárosban megrendítő villamoszerencsétlenség történt. Két, teljes sebességgel haladó villamoskocsi egyik utkeresztezésnél egymásba rohant. Mind a két kocsi összezúzódott. A katasztrófának tizenhét könnyebb, öt halálos sebesültje van.

— **Bogoljubov legyőzte Euwet.** Berlinből jelentik: Most fejeződött be a Bogoljubov és Euwe közötti sakkturna, amely az orosz mester győzelmével végződött 2 nyert játszmalval, Euwe egyszer győzött, hét párti volt eldöntetlen.

— **Kéménytűz a gör. kath. bérpalotában.** Az Aradon mindsűrűbben előforduló kéménytűzök száma ma este ismét szaporodott eggyel. A város egyik legforgalmasabb helyén, a Deák Ferenc-ucca elején lévő görög katolikus bérpalota fölött ma este 9 órakor pattogó szikrák törtek az ég felé, ami általános ijedelmet keltett. Néhány pillanat múlva kiderült, hogy az említett palota egyik kéményében tűz keletkezett. Azonnal értesítették a tűzoltóságot, ahonnan néhány perc múlva autóval érkeztek meg a tűzoltók, akiknek hosszas munka után sikerült a veszedelmessé válható kéménytűzet eloltani.

— **Leégett az Angol Bank edinburgi palotája.** Londonból jelentik: Az Angol Bank edinburgi palotájában hétion este veszedelmes tűz tört ki. Mire a katasztrófát észrevették, a lángok már a második emeletig hatoltak, mentésre gondolni sem lehetett, úgy, hogy az egész palota leégett. A kár óriási.

— Elhunyt angol drámaíró. Londonból jelentik: Henry Arthur Jones, ismert angol drámaíró, 74 éves korában tegnap meghalt.

— Bortolvaj béres. Szemlakon. Róth Samu kereskedő és földesgazda évek óta tartott egy bérest, akit igen szeretett és megbízhatónak ismert. Most azonban kiderült, hogy a becsületesnek vélt cseléd már hónapokon keresztül, álkulcs segítségével megdézsmálta gazdája boros pincéjét és mintegy 4-5 hektoliter bort lopott el onnan, amit részint megivott, részint eladott. Gazdája, aki nem borivó ember, ritkán került a borospincébe és így a béres szabadon „dolgozhatott”. Most is csak a véletlenség, illetve a szolgagyakorlottsága hozta napfényre a sorozatos lopásokat.

— Ismeretlen betegség pusztít Toledóban. Madridból jelentik: Toledóban eddig ismeretlen járvány ütötte fel a fejét, amely sorra szedi áldozatait. A titokzatos járvány következtében eddig tizenhatan meghaltak és igen sok a betegek száma.

— Ifjúsági műkedvelő előadás Szemlakon. Január 5-ikén és 6-ikán a szemlaki ifjúság, Blum János ág. ev. kántortanító vezetésével, négy, ugy anyagilag, mint erkölcsileg jól sikerült műkedvelői előadást rendezett. A második előadást táncmulatság követte, amely kedélyes hangulatban a reggeli órákba nyult be. — Itt említjük meg, hogy Blum János tanító karácsony alkalmával az iskolás gyermekekkel is rendezett karácsonyi előadást, amelynek jövedelméből mintegy 140 gyermek részesült karácsonyi ajándékban.

— Unger professzor és gyilkosa ugyanazon spiritiszta csoport tagjai voltak. Nürnbergből jelentik: Ismeretes az a megrendítő dráma, amelynek áldozata Unger professzor volt, akit egy Kryger nevű öriült lelőtt. Most kiderült, hogy az okkultista tudós, valamint merénylője ugyanazon spiritiszta egyesületnek volt a tagja. Kryger az egyesületben több ízben panaszkodott arról, hogy Unger földöntúli fegyverekkel üldözi és lelkének megsemmisítésére törekszik. A gyilkost tébolydában helyezték el.

— Új egyháztanács Szemlakon. A szemlaki római katolikus hitközség nemrégiben tartott rendkívüli közgyűlésén új vezetőséget választott, amely a következőkből áll: Kajtor Gábor, Kothay János, Kothay Mátvás, Gál István, Tóth József, Bittenbinder Fülöp, Kleber Ferenc és Paul Mihály. Az új egyháztanács aztán saját kebeléből, Bieber János hitoktató vezetésével mellett, megválasztotta Kajtor Gábort világi tanácselnöknek és Paul Mihályt gondnoknak.

— Erkölcstelen merénylet egy aradi kisleány ellen. Az aradi államrendőrséghez ma délelőtt feljelentés érkezett egy aradi iparoség ellen, aki állítólag egy tizennégy esztendő leánykát tegnap este az uccán megátadott, bevonszolta lakásába és erkölcstelen merényletet követett el ellene. A feljelentés alapján megindult a nyomozás.

— Elhelyezik az aradi poliklinikát. A város azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a poliklinikát, amelyet a háború alatt a szabadkőművespáholyan helyeztek el, kitelepítik a Béla-téren lévő Mittelmann-féle gyártelepre, mivel a szabadkőműves páholy környékén sok az iskola és így ez a hely nem nagyon alkalmas arra, hogy a poliklinika ott nyerjen elhelyezést. Ecélből január 18-ikán egy városi bizottság száll ki a Béla-téri Mittelmann-féle gyártelepre, hogy ott helyszíni szemlét tartson.

— Összes újdonságok Kerpel könyvtárában.

— Kitört Chileben egy Vulkán. Santiagoból jelentik: Chileben lévő Balbuco tüzhányó néhány nappal ezelőtt működni kezdett. Még nem történt lávaömlés, azonban a hatóságok elrendelték, hogy minden értéket helyezzenek biztonságba és a lakosság menekülésre készen álljon. A tüzhányó mellett tavon keresztül csónakokon mentik a német telepesek marháit és ma délután látatomeg ömlött ki a kráterből, amely elpusztította a közeli legelőket. A tüzhányóból kiömlő forróvíz beleíolyt a tóba és az összes halakat elpusztította. A lakosok a közeli hegyekbe menekültek, de számos emberéletet követelt a katasztrófális kitörés, mert a kráterből mérges gázok is ömlöttek ki. A halottak számát nem tudják, mert az összeköttetés teljesen megszűnt a veszélyeztetett vidékkel.

LEGUJABB.

A szovjet csupán jóviszonyban akar élni Romániával

Az „Izvestija” válasza a lengyel és francia támadásokra.

— Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —

Ma este érkezett Bucarestbe a szovjet hivatalos lapja az „Izvestija”, amely válaszol azokra a támadásokra, amelyek Lengyelország és Franciaország részéről érték, azzal kapcsolatban, hogy Romániával fel akarja venni a kapcsolatot.

— Ez alkalommal — írja a szovjetlap — nem lehet szó sem Bessarabiáról, sem a szovjet-propaganda kiterjesztéséről, csupán arról, hogy a szovjet jóviszonyban akar élni szomszédaival, Romániát is beleértve és szeretne bekapcsolódni a Kellogg-paktumba.

London és Newyork hozzájárult a külföldi kölcsönhöz.

Befejeződtek a kölcsöntárgyalások. — Lugojeanu államtitkár jelentése. Megszűnik a buza és petroleum kiviteli vámjá. — A román külföldi kölcsön kitűnő üzlet Franciaország számára.

A kölcsön aláírása már csak órák kérdése.

A kölcsön ügyében a mai napon olyan szenzációs fordulat állott be, amely bizonyossá teszi azt, hogy a kölcsöntárgyalások végleges és eredményes befejezése elől elhárultak az összes akadályok.

Lugojeanu államtitkár ma jelentette Párisból, hogy a kölcsöntárgyalások teljesen befejeződtek és a kölcsön megkötése, illetve aláírása már csak órák kérdése.

A román kölcsön több tételben fogják kibocsátani. Az első tétel kétszázötven millió dollár lesz és a többi tételek kibocsátása a szükségnek megfelelően történik meg. Az is lehetséges, hogy a gazdasági helyzet konszolidálódása esetén a többi tételre nem lesz szükség. A kölcsön feltételei közé tartozik

a buza és a petroleum kiviteli vámjának megszüntetése.

De ez csak akkor fog bekövetkezni, ha a közgazdasági helyzetben, a kölcsön felvételével kapcsolatban javulás áll be. A bucaresti-i legmagasabb politikai körök, akik ismerik Lugojeanu államtitkár komolyságát, pontosságát és lelkiismeretességét, azok megvannak győződve arról, hogy a beküldött jelentésének adatszzerűsége a legszigorúbb alapokon nyugszik.

Eddig a kölcsön megkötésének legfőbb akadályai az voltak, hogy London és Newyork nem

— A Sajtó-bál lesz a farsang fénypontja. Az aradi Újságíróklub helyiségeiben február másodikán Sajtó-bál lesz. Ez a gondosan előkészített, előkelő táncmulatság, előreláthatólag koronája lesz az idei báli szezonnak. A bál rendezőse most dolgozik azon, hogy a Sajtó-bál minden tekintetben kielégítse a legkényesebb igényeket is és olyan meglepetésekkel fog kedveskedni a résztvevőknek, ami felidéz majd a békebeli, nagyszabású bálak hangulatát.

— Cáfollják a legnagyobb bucaresti-i szálló eladásának híré. Bucarestből jelentik: Az a hír terjedt el, hogy a főváros legnagyobb és legelőkelőbb szállodáját a Hotel Boulevardt el akarják adni, a rossz pénzügyi viszonyok miatt. Ezt a hírt Pop, a szálloda igazgatója megcáfolja és kijelenti, hogy a szálloda megvételére több bank nyújtott be előnyös ajánlatot, de eladásáról szó sincsen.

— Rendőri hírek. Gligorescu János aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy értékes kerékpárját ellopták. A nyomozás megindult. — Balai Rozália feljelentést tett, hogy zsebéből több ezer lejt tartalmazó tárcáját kilopták. — A rendőrség ma délelőtt tartóztatott egy Kovács Mária nevű cigányasszonyt, akit zsebtolvajlások miatt már régen köröznék.

— Januárban tuloráznak az aradi pénzügyintézetek. Az aradi pénzügyintézetek kérésére a munkaügyi miniszter engedélyt adott arra, hogy január havában, amikor a mérleget állítják össze, a rendes munkaidőn túl is dolgozhassanak. Az alatt felsorolt pénzügyintézetek január 31-ig naponta 3 tulorát dolgoznak és a tulorázó tisztviselőket külön honorárium fizetésük arányában. A tulorázásra a következő pénzügyintézetek kapták meg az engedélyt: Banca Romacasca, Banca Commerciala Italiana si Romana,

jártak a kölcsönszerződéshez. Ma este hét óra tizennégy perckor azonban megtörtént Londonnak és Newyorknak hozzájárulása is.

Popovici pénzügyminiszter a jelentés alapján a legsürgősebben Párisba utazik, hogy a kölcsönszerződést aláírja és a megnyíló parlament elé kész ügyvel járulhasson. Buzdugan, aki szintén a kölcsöntárgyalások egyik megbízottja, ma délután Bucarestbe érkezett és Maniu miniszterelnökkel jelentkezett kihallgatáson, akinek beszámolt a tárgyalások eredményéről. Ezután Popovici pénzügyminiszter fogadta, akivel órák hosszúra táncskozott.

A kölcsönszerződés megkötése, mint a jelentések kimutatják, Franciaország részére kitűnő üzletnek bizonyul. Románia ugyanis kötelezte magát, hogy a hadianyagokat és a vasuti anyagokat a kölcsön fejében Franciaországból szerzi be. Ezzel szemben a francia bankcsoport a Romániával kötött megegyezésnél a legmegértőbb álláspontot tanúsította úgy, hogy Franciaország az előre megállapított, Románia részére nyújtandó előnyöknél tulment a határon.

A berlini Dawes-bizottság francia szakértője Leverier mérnök, Franciaország megbízásából, a kölcsönüggyel kapcsolatban valószínűleg holnap Bucarestbe érkezik és megvizsgálja a romániai vasutak rentabilitását.

Polgári Takarékpénztár, Banca Marmoroschi, Blanc & Co. aradi fiókja, Aradi Általános Takarékpénztár, Erdélyi Hitelbank, Arad megyei Takarékpénztár, Victoria, Erdélyi Hitelbank és Takarékpénztár, Aradi Központi Takarékpénztár.

— Kabáttolvajlásért elítélt volt vasuti munkás. Az aradi törvényszék Popescu—Pop büntetőtanácsa tolvajlásért ma 3 hónapi elzárásra ítélte Petrisor István rovottmúltú volt vasuti munkást. Petrisor a tavasszal az aradi pályaudvaron elemelt egy bőröndöt, amelyben egy öltözet ruha és egy feltöltő volt. A ruhiakat magára vette és aztán újból megjelent a pályaudvaron. A károsult felismerte és átadta a rendőrnök, aki előállította.

— A Minorita Kulturházban vasárnap este 9 órakor Grünwald István a rádió gyakorlati alkalmazásáról, Wild Endre dr. Egyiptomról tart vetítéses előadást. Dálnoki Nagy Lajos dr. verseiből szaval, a gróf Porcia-kvartett Dvorzsák opusát játsza. Belépés díjtalan. Ülőhelyek előjegyezhetők a „Vasárnap”-nál.

— Elsülyedt egy sziget a Jeges-tengerben. Kopenhágából jelentik: A déli Jeges-tenger egyik nagyobb szigete, a Tompson-sziget, pár nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt. A kiküldött hivatalos expedíció kutatása eddig eredménytelen s így valószínűnek tartják, hogy a sziget, amelyen különben nem tartózkodott ember, a tengerbe sülyedt.

— Az aradi a. h. ev. egyház orgona alapjárá és a Női Gyámintézet Diakonissa alapjárá javára rendezett tárgvsorsjáték huzása 1929 február 2-án közjegyző közbejöttével Lutherter 2. sz. alatt a Női Gyámintézet helyiségében d. u. 5 órakor lesz megtartva.

KELL és KRAUSZ cég jelenti
a divatot, izlést, haladást és szolidaritást

A KULISSZÁK MESÉLIK...

Zerkovitz Béla köszönti az aradi sajtót. — A Bölcsődal, — Az utolsó Verebely lány. Frédi igenis volt katona.

GALETTA FERENC, az Eltörött a hegedüm rendezője az operett premierje után az Aradi Közlönyben megjelent kritikát elküldötte Zerkovitz Bélának, a darab kitünő komponistájának, aki a mai napon a következő szívélyes hangú levélben válaszolt Galettának:

Kedves Barátom!

Az újévi üdvözetekkel küldött kritikát hálásan köszönöm. Meg vagyok róla győződve, hogy rendezésedben és személyes szereplésedben az „Eltörött a hegedüm” a legkövetkezőbb került színházatokban előadásra. Ez egyik főoka lehet annak a kitünő sajtónak, melyet szíves voltál nekem megküldeni és ezúttal megkérlek, add át hálás köszönetemet a magyar sajtó ottani képviselőinek és az előadás szereplőinek is.

Feleséged Önagysága kezeit csókolva, szívélyesen üdvözöllek:

Zerkovitz Béla.

AZ „ELTÖRÖTT A HEGEDÜM” tegnapi előadásán igen sokan nem tudták mire vélni azt a pillanatnyi zavart, amely a III. felvonáson keletkezett annál a jelenetnél, amikor Balázs István, Teddy London hivatlanul odatelszik Flóris, azaz ifj. Szendrey Mihály asztalához és falatozni kezd az ott talált krémestől. A szöveg szerint ifj. Szendreynek kézzel-lábbal kellene tiltakozni Balázs tolkodása ellen, tegnap azonban ifj. Szendrey teljesen nyugodtan türe, hogy Balázs mint készült fölfalni krémest piréjé. Balázs csodálkozva, de szándékát már meg nem másíthatva, emeli szájához a krémest, talán majd ebben a pillanatban külti kezéből Misi a falatot. Ám Misi mozdulatlan, Balázs mit tehet, bekapja a krémest s rágni kezdi. S ekkor jött a szörnyű tudatrághadás: a krémest hogy-hogy nem, keserűsöval hintették meg porcukor helyett...

A BÖLCSŐDAL ma este hangzik fel a színházban és talán a premier előtt nem lesz érdektelen ideiktatni, hogy miről is szól a legújabb Fodor-vígjáték dióhéjban:

Szilveszter éjszakáján az agglegény professzor ajtaja elé csecsemőt tesznek. A professzor férfi ügyefogyottsággal nem tudja, hogy a csecsemővel mit kezdjen s a Vöröskeresztől hivat gyorsan egy ápolónót, aki csinos, fiatal urileány s élete lassanként egybefonódik a professzoréval. A kitett csecsemő a finisre — közben a mosónő személyében anyát, a kertész személyében apát kerítve — úgy összehoronálja a megrögzött agglegényt és a fiatal ápolónót, hogy a legügyesebb sadchen is megirigvelhetné. *Megtörtént a csoda: egy szerelem, amelyben először volt meg a gyerek és csak azután jött meg a nő.*

„AZ UTOLSÓ VEREBÉLY LÁNY” is fölkerült már a próbatáblára és ez a Drégely-Harmath-Ábrahám operett, az operettüzál „Kisasszony férje” lesz a legközelebbi remek operettújonsága az aradi színháznak. Mondom a próbák megkezdődtek s ma Viola Margit főntárgyalván az igazgatói irodában, egy-két pillanattal később s már mindenki a színpadon volt, amikor Viola Margit berobogott. Galetta rendező tréfásan odaszólt Viola Margitnak:

— Persze ő a főszereplő, a primadonna, ő jöhet utóljára...

A pompás primadonna menten kész volt a válaszal:

— Én megtehetem, hisz én vagyok „Az utolsó” Verebely lány...

ÉRDEKEL bizonyára mindenkit az, hogy épen mos. micsoda harcok és bonyodalmak vannak az „utolsó Verebely lány” körül. Egyrészt az eddigi címszereplő: Gaál Franciska pereli a Főváros: Operettszínházat, mert *Faludy* igazgató, amikor a makrancos Franciskölcsönadta fivérének, a Magyar Színházba, nem vette le a Verebely lányt a műsorról, ha-

nem tovább játszatta az aradi Tökés Annával.

Másrészt Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója adott be zárlati kérelmet az operett ellen azon a címen, hogy a „Kisasszony férje” című vígjátéknak, amelyből — mint ismeretes — „Az utolsó Verebely lány” készült, ő is a társzerzője és ennek ellenére nem kérték ki az ő hozzájárulását ahhoz, hogy operettet írjanak a vígjátékból.

Kifogynak a szeszből az aradi gyógyszerészek.

Ha a szeszközpont sürgősen nem intézkedik, katasztrófális helyzetbe kerül Aradon a gyógyszerészség. — A bürokrácia nem engedő a raktáron levő szeszkészlet kiosztását.

(Arad, január 8.) A bürokratikus rendszer szigorú megkötöttsége miatt az aradi gyógyszerészek olyan helyzetbe kerültek, hogy mindennap bekövetkezhetik az a lehetetlen állapot, amely megakadályozza a gyógyszerek kilencven százalékának elkészítését. Hogy milyen következményei lehetnek ennek a példánélkül való esetnek, annak katasztrófális jelentősége egyelőre beláthatatlan. De bekövetkezhetik az, hogy

néhány nap muiva a legszükségesebb gyógyszereket sem tudják elkészíteni, mert az orvosok elkészítéséhez szükséges kilencvennyolc százalékos alkoholt a szesz elosztásával megbízott Aradana Bank nem bocsátja a gyógyszerészek rendelkezésére.

Az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatni több aradi gyógyszerésszel és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy évente bizonyos szeszmenyiséget utalnak ki a gyógyszerészek részére és még az 1929-es kiutalás nem történt meg, sőt olyan felvilágosítást kaptak a gyógyszerészek, hogy január hónapban nem is juthatnak szeszhez.

Tudvalevő, hogy a gyógyszerek elkészítéséhez nélkülözhetetlen az alkohol. Azonkívül a szesz a legszükségesebb és leggyakrabban használt dezinficiáló szerkehez tartozik, amely nélkül végzetes helyzetbe kerülhetnek a betegek. A gyógyszerek keveréséhez szükséges szeszen kívül, alkoholt használnak a műszerek dezinficiálásához is. Ma pedig az a helyzet, hogy az aradi gyógyszerészek rendelkeznek bizonyos szeszmenyiséggel, azonban, ha ez a mennyiség elfogy és akkoára nem sikerül pótláshoz jutniok, bekövetkezik az a példátlan eset, hogy a gyógyszerek egyrészt nem tudják elkészíteni. Felkerestük az Aradana bankot, ahol a következő felvilágosítást kaptuk:

— Az erre vonatkozó törvény értelmében, minden gyógyszerész előre bejelenti évi alkoholszükségletét, amelyet az Aradana bank utján utal ki a bucaresti-i szesz-szindikátus. Ez

Az operett pedig biztos nyugalommal szökdéssel a 100-ik előadás felé, két per érdekességével súlyosbitottan...

GYÖZŐ ALFRÉD pompás szerepet kapott ebben az operettben. Ő játsza a Wallakeövyt, amely a „megmagyarosodott” Wallerstein hadnagy utódaként lép a színpadra. Wallakeövy barátunk délceg, daliás leventének „játsza ki magát”, mégsem hiszi senki róla, hogy katonaviselt ember. Kifakad végre is a derék Wallakeövy:

— Mit, hogy én nem voltam katona? Hát igenis tudják meg, én már ott voltam a Tárjárásban...

a bejelentés megtörtént 1928. évben is, de a gyógyszerészek nem vitték el a részükre kiutalt szeszmenyiséget és törvény szerint, az 1928-as kvantumból már nem lehet kiadni az 1929. évben. A visszamaradt alkohollal az Aradana addig nem rendelkezhetik, amíg erre meghatalmazást nem kap. A gyógyszerészek től több panasz érkezett már be, hogy a raktárukban lévő szeszmenyiség kevés és több pótlást is kértek, azonban nincsen jogunk szesz kiadni, amíg a kiutalást meg nem kapjuk Bucurestiből. Az Aradana táviratilag sürgette meg a szesz kiutalását a gyógyszerészek részére és

ma érkezett meg a távirati válasz, amelyben a szeszszindikátus arról értesít bennünket, hogy megtörtént az intézkedés a sürgős kiutalás érdekében.

A szerzett információkból megállapíthatjuk, hogy az Aradana rendelkezik azzal a szeszmenyiséggel, amelyre az aradi gyógyszerészeknek szüksége volna, de nem adhatnak belőle még akkor sem, ha a beteg emberek gyógyítására mulhatatlanul szükségesé válna, mert a bürokratikus rendszer ebben megakadályozza. Tény az, ha sürgősen nem érkezik meg a szeszkiutalás, akkor Arad egészségügye katasztrófális helyzetbe kerülhet, annak ellenére, hogy megfelelő mennyiségű alkohol van elraktározva az Aradana banknál.

Tragikus körülmények között elhunyt Lugoson egy aradi vasuti főellenőr

Buzás Vilmos, Berger Károly hegedüművész atyjának halála.

(Arad, január 8.) A tegnapi napon Lugosról egy általánosan ismert aradi embernek halálhíre érkezett haza Aradra, meghalt Buzás Vilmos, nyugalmazott vasuti főellenőr 60 éves korában. Rengetegen ismerték, szerették és becsülték Aradon a Lugoson tragikus körülmények között elhunyt Buzás Vilmost és a haláleset tragikumát csak növeli az a körülmény, hogy felesége néhány nappal ezelőtt karját törte az aradi korzón s betegsége folytán nem is utazhatott el férje temetésére.

Buzás Vilmos egyébként apja volt Berger Károlynak, a Konstantinápolyban élő világhírű hegedüművésznek. Halálának híre általános részvétet keltett Aradon.

SPORT

O A Bocskay diadala Athénben. Athénből jelentik: A Bocskay—Panathineikos revansmérkőzés is a magyar csapat győzelmével végződött 3:1 (2:1) arányban.

O A Ferencváros győzelme Lisszabonban. Lisszabonból jelentik: Ferencvárosi—Viktória 4:1.

HA NEM PÉLDÁNYONKÉNT VESZI MEG AZ „ARADI KÖZLÖNY”-t, hanem havonta 90 lejért előfizeti, csak 3 lej 60 baniba kerül egy példány.

AZ

„ARADI KÖZLÖNY”

Magyarországon a következő lapelárusító helyeken kapható:

BUDAPEST	keleti pályaudvar
BÉKÉSCSABA	pályaudvar
BATTONYA	„
GYULA	„
MAKO	„
MEZOHEGYES	„
SZEGED	Nemzeti Sajtóvállalat Károly- utca 3.

VIZUMOK követségeknél
Utlevélhosszabítások, C.F.R. börtetek

!! **Künstler-vizumiroda** !!
Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dácia szállóval szemben.

Bármily ügyet vagy meg-
bizást pontosan elintéz.

Költözködnek a hullámhossz- szak.

Rendet teremtenek az európai rádió-
kaoszban.

Az európai rádióadóknak száma szinte napról napra növekszik. Ma már körülbelül száz leadóállomás van Európában, amelyeknek nagyrésze az ugynevezett középhullámhosszúsággal (kétszázától hatszáz méterig) dolgoznak. Németországban majdnem minden nagyobb városának van saját rádióadója és nagyon sok állomás van Olaszországban s Franciaországban is, de a többi államokban is működik sok rádióadó. A rádió emellett folyton fejlődik és ahogy napról-napra ezer és ezer ember vezetett be Európában a rádiót, úgy a leadóállomások száma is még egyre növekedik.

A leadók számának növelésével egyre szükségesebbnek mutatkozott, hogy az egyes állomások hullámhosszúságát úgy rendezzék, hogy az a többi leadókkal összhangban legyen. Eddig ugyanis minden leadó tetszésszerűen választotta meg a hullámhosszúságát és ezáltal olyan kaosz keletkezett az európai rádióállomások között, úgy, hogy kisebb fajta vevőkészüléken már alig lehetett egyetlen állomást is tisztán hallgatni, mert mindenütt áthallatszott néhány szomszédos leadó műsora. A hullámhosszúságok szabályozására nemzetközi bizottság alakult azzal a céllal, hogy rendet teremtsen a rádiókaoszban és úgy állapítsa meg az egyes leadóállomások hullámhosszúságát, hogy a lehetőség szerint az áthallásokat kiküszöböljék.

A nemzetközi bizottság most készítette el tervezetét, amelyhez már majdnem valamennyi rádióadó állomás is hozzájárult és mely január 13-án, jövő vasárnap lép ideiglenesen életbe. Az új tervezet még nem végleges, mert ahhoz még több nemzet postájának hozzájárulását kell megszerezni és azonfelül, ami a legfontosabb, a gyakorlatban kell kipróbálni. Egyelőre annyi bizonyos, hogy jövő vasárnap költözködni fognak a hullámhosszok, de, hogy a költözködés végleges lesz-e, azt csak a gyakorlati eredmények alapján fogják eldönteni.

A nagyobb európai állomások hullámhosszai január 13-ika után tehát ideiglenesen a következők lesznek:

Hosszu hullámok:

Páris	1744
Königswusterhausen	1648
Daventry XX	1562.5
Moszkva	1485.1
Varsó	1415.1
Motola	1351.3

Középhullámok:

Budapest	554.5
München	536.7
Bécs (Rosenhügel)	519.9
Milano	504.2
Daventry 5 GB	482.3
Berlin	475.4
Langenberg	462.2
Róma	443.8
Brno	432.3
Frankfurt	421.3
Kattowitz	416.1
Hamburg	391.6
Toulouse	382.7
Stuttgart	374.1
London	358
Grác	354.2
Barcelona	350.5
Prága	343.2
Petit Parisien	336.3
Gleiwitz	326.4
Breslau	321.2

Zagreb	308.3
Lyon	291.3
Königsberg	280.4
Kassa	277.8
Köln	263.2
Jugoszláv állomás, még nincs megállapítva, hogy melyik	260.9
Nürnberg	240
Pozsony	232.6
Jugoszláv állomás, még nincs megállapítva, hogy melyik	225.6

Rendezik a városi tisztviselők státusát.

A minisztérium részletes kimutatást kér az aradi tisztviselői karról.

(Arad, január 8.) A belügyminisztériumból ma egy érdekes távirati rendelkezés érkezett a városházára, amely különösen a város tisztviselőkarában nagy izgalmat váltott ki. A szóbanforgó rendelet ugyanis felhívja Aradváros vezetőségét, hogy terjesszen fel egy kimutatást a város hivatalnokairól. A kimutatás tüntesse fel a tisztviselők státusát, tehát a hivatalnokok személyi adatait, fizetésüket, beosztásukat, valamint ismertesse hivatali múltjukat is.

A városházán azt hiszik, hogy ez a rendelkezés a városi tisztviselők remélhető fizetésemelésével van kapcsolatban, amellyel párhuzamosan azonban végbe fog menni a városi tisztviselők leépítése is.

Rádióműsor.

Szerda, január 9.

Wien—Graz 12. Délelőtti zene. 17. Délutáni hangverseny. 20.30. A szimfonikus zenekar hangversenye. Anday Piroška felléptével. Utána: Könnyű zene. — Berlin 18.30. Szórakoztató zene. 21. Hugo Kaun „Menandra” című operájának előadása. — Breslau 16.45. Ifjúsági előadás. 17.30. Kamarazene. 21. E. Humperdinck „Jancsi és Juliska” meséjének előadása. — Frankfurt 17.35. Operettzene. 22.15. Molnár Alice hegedűhangversenye. — Leipzig 13. Déli hangverseny. 17.30. Délutáni előadás. 21. Zenekari hangverseny. — Milano 13.30. Rádiókvartett. 17.30. Rádiókvintett. 21.30. Könnyű zene. 24. Cigányzene. — München 13.55. Déli hangverseny. 17. Délutáni hangverseny. 23.20. Táncczene. — Nápoly 18. V. Fianó hangversenye. 22.02. Zenekari hangverseny és karének. — Prága 13.30. Déli hangverseny. 20. Verdi: „Traviata” operájának előadása. — Róma 18.30. Zenekari hangverseny. 21.45. Könnyű zene. — Stuttgart 17.35. Délutáni hangverseny. 20.15. A házizenekar hangversenye. Régi táncczene. — Stockholm 19.30. Szórakoztató zene. 20.45. Delibes „Lakmé” operájának előadása. — Zágráb 18.30. Hangversenyközvetítés az Európa Palace moziból. 23. Gramofonzene. — Budapest 10.15. A m. kir. 1. honvédszerege zenekarának hangversenye. Vezényel: Fricsay Richárd zeneügyi igazgató. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangszó az Egyetem-téri templomból, időjárásjelentés, hírek. 13.20. Zongorahangverseny. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 15.30. Hírek, élelmiszerárak. 16.30. A Magyar Rádió Ujság Morse-tanfolyama. 17. Kálmán bácsi mesédélutánja. 17.45. Pontos időjelzés, hírek, időjárás- és vizállásjelentés. 18.10. Pillitz Dezső előadása: „Jó világitás a háztartásban.” 18.40. Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 19.50. Rádióamatörposta. 20.50. Kabaré-est. Rendezők: Hegedűs Tibor, a Varsói házi és Gyarmathy Sándor, a Stúdió rendezője. 21. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Közgazdaság.

Zürichben 3-12 a lej.

Helyi valutaárak. (Január hó 8.)
Kifizetések: Berlin 39.80, Amsterdam 66.95, Newyork 166.70, London 807.50, Páris 6.53, Milanó 8.75, Prága 4.95, Budapest 29.15, Zágráb 2.93.50, Bécs 23.50, Zürich 32.17.50. — Áru: Márka 39.50, dollár 166.50, angol font 805, francia frank 6.70, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.50, dinár 2.95, osztrák schilling 23.60, svájci frank 32. — Pénz: Márka 39, dollár 166, angol font 802, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 29.20, dinár 2.85, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január hó 8.)
Berlin 123.54, Amsterdam 208.60, Newyork 519.25, London 2519.12.50, Páris 20.30, Milanó 27.20, Prága 15.37, Budapest 90.54.50, Belgrád 9.12.75, Bucuressti 3.12, Varsó 58.17.50, Bécs 73.07.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Január hó 8.)
Berlin 123.55, Amsterdam 208.60, Newyork 519.37.50, London 2519.12.50, Páris 20.30.50, Milanó 27.19, Prága 15.37.50, Budapest 90.55, Belgrád 9.12.75, Bucuressti 3.12, Varsó 58.17.50, Bécs 73.07.50.

Bucuressti-i tőzsdezárlat. (Január hó 8.)
Devizák: Páris 6.55, Berlin 39.75, London 807, Newyork 166.30, Milanó 8.73, Zürich 32.06, Prága 4.92, Bécs 23.45, Budapest 29, Varsó 18.75. — Valuták: Napoleon 6.53, márka 39.70, leva 1.18, török lira 0.82, angol font 807, francia frank 6.55, svájci frank 32.25, olasz lira 8.70, drachma 2.10, dinár 2.92, dollár 166, lengyel zloty 18.70, osztrák schilling 23.70, pengő 28.50, cseh korona 4.90.

= Elárverezték a megszökött Vándor Bertalan bérházát. Az aradi járásbíróóság 44-es számú szobájában ma délután folyt le az ismeretes nagyarányú hitelezési csallások miatt Amerikába szökött Vándor Bertalan volt aradi kereskedő és neje tulajdonát képezett Gojdu (Szent István)-ucca 3. szám alatti kétemeletes bérház bírói árverése. Az árverés iránt nagyobb érdeklődés nyilvánult meg s az ingatlan megszerzésére többen is reflektáltak. Az első ajánlattevő Bagdi Lajos volt Kisjenőről, aki 500.000 lejt ajánlott fel. Ajánlatát Kell József dr. az Erdélyi Hitelbank R.-T. képviselőjében 1.400.000 lejre licitálta felül. Ezután a versengés Bagdi, valamint Reier Etelka és Laura között folyt tovább és végül is a Reier-nővéreknek sikerült a legnagyobb ajánlati áron, 1.817.000 lejért megszerezni az ingatlant.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Új csemege és fűszerüzlet!

Van szerencsém az igen tisztelt közönséget értesíteni, hogy a volt „Pálffy-féle” csemege-üzletet a „Fehér Kereszt” épületből a Minorita palotába (közvetlenül a templom bejárata mellett) helyeztem át és a mai nappal „Lucullus” címen újból megnyitottam. További szíves pártfogást kér a 273 „Lucullus” fűszer és csemege-üzlet: PÁLFY.

A Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és Str. Banatului (Asztalos Sándor-ucca) sarkánál, a hetipiac legélénkebb heijén

**bolthelyiség,
azonnalra kiadó.**

Cim az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

